

SYLABUS PRZEDMIOTU – SZKOŁA DOKTORSKA
CYKL KSZTAŁCENIA OD 2022 r. DO 2026 r.

OGÓLNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE				
Tytuł przedmiotu		Pracownia doktorska		
Nazwa jednostki realizującej przedmiot		Szkoła Doktorska w Uniwersytecie Rzeszowskim		
Typ przedmiotu (obowiązkowy, fakultatywny)		obowiązkowy		
Rok/semestr		I-IV rok, sem. I-VIII,		
Dyscyplina		Filozofia		
Język wykładowy		J. polski		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu		Dr hab. Andrzej Niemczuk, prof. UR		
Imię i nazwisko prowadzącego przedmiot		Dr hab. Andrzej Niemczuk, prof. UR		
Wymagania wstępne		Status doktoranta oraz wstępny plan badawczy		
STRESZCZENIE PRZEDMIOTU				
(syntetyczny opis treści oraz celów przedmiotu; 100-200 słów)				
Cele przedmiotu: a) analizy i dyskusje służące opracowaniu indywidualnego planu badawczego; b) egzegeza i komentowanie prac źródłowych dla pracy doktoranta; c) dokładna analiza krytyczna tych koncepcji filozoficznych, które są bezpośrednim przedmiotem dysertacji doktoranta; d) omawianie merytorycznej korekty tekstów pisanych przez doktoranta (rozdziałów dysertacji oraz tekstów innych); e) merytoryczna pomoc doktorantowi w jego indywidualnych przedsięwzięciach badawczych i popularyzatorskich.				
Treści przedmiotu: Treści są ściśle (bezpośrednio lub pośrednio) związane z tematem rozprawy doktorskiej. Przede wszystkim są to treści prac takich autorów jak: A. MacIntyre, P. Ricoeur oraz Ch. Taylor, a także treści najważniejszych interpretacji wymienionych prac źródłowych. Ponadto: treści zawarte w tych nurtach filozoficznych, które były inspiracjami dla teorii wymienionych autorów. W końcu też: wybrane treści z zakresu ontologii podmiotu. Cztery zestawy tych treści wymieniam dokładniej w poniższej rubryce „Treści programowe”.				
EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU I METODY WERYFIKACJI				
Symbol efektu uczenia się	Zakładane efekty uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK (symbol)	Forma zajęć dydaktycznych (w., ćw., itp.)	Metody weryfikacji (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt itp.)
Wiedza Lp.	Zan i rozumie			
1.	W stopniu umożliwiającym rewizję istniejących paradygmatów – światowy dorobek, obejmujący podstawy teoretyczne oraz zagadnienia ogólne i wybrane zagadnienia szczegółowe właściwe dla dyscypliny filozofia.	P8S_WG1	Konwersatorium	Ocena w czasie zajęć + co najmniej dwa teksty w semestrze
2.	Kierunki rozwoju i najnowsze odkrycia w dyscyplinie filozofia, aktualny dorobek naukowy, w tym	P8S_WG2	Konwersatorium	ocena na zajęciach + teksty napisane

	światowy, w zakresie badań z obszaru filozofii podmiotu.					
3.	Siatkę pojęciową stosowaną w dyscyplinie filozofii (również w języku obcym dla niej wiodącym) i dyscyplin pokrewnych.	P8S_WG3	Konwersatorium	teksty doktoranta (min. 2 w semestrze)		
4.	Metodologię badań stosowaną w naukach filozoficznych, w tym zasady planowania badań i ich realizacji z wykorzystaniem interdyscyplinarnych technik i narzędzi badawczych.	P8S_WG4	Konwersatorium	projekt planu badawczego, rozdziały dysertacji		
Umiejętności Lp.	Potrafi					
1	Wykorzystywać wiedzę z filozofii do twórczego identyfikowania i innowacyjnego rozwiązywania złożonych problemów lub wykonywania zadań o charakterze badawczym, a w szczególności: potrafi definiować cel i przedmiot badań filozoficznych, formułować hipotezę badawczą, rozwijać metody, techniki i narzędzia badawcze oraz twórczo je stosować, wnioskować na podstawie badań naukowych.	P8S_UW1	Konwersatorium	Opracowanie projektu badawczego + teksty		
2	Wykorzystywać literaturę filozoficzną do identyfikowania i rozwiązywania problemów badawczych, a także wykorzystać właściwy warsztat do tworzenia nowych elementów dorobku filozoficznego.	P8S_UW2	Konwersatorium	Rozdziały dysertacji		
3	Dokonywać krytycznej analizy i oceny wyników badań filozoficznych, i innych prac o charakterze twórczym oraz ich wkładu w rozwój wiedzy.	P8S_UW3	Konwersatorium	Rozdziały dysertacji		
Kompetencje społeczne Lp.	Jest gotów do					
1	Krytycznej oceny dorobku w ramach dyscypliny filozofia.	P8S_KK1	Konwersatorium	Ocena na zajęciach + teksty doktoranta		
FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH, WYMIAR GODZIN I PUNKTÓW ₁						
Semestr (nr)	Wykł.	Ćwiczenia	Lab. Konwersatorium,	Prakt.	Inne	Liczba pkt. ECTS
I-VIII	-	-	8 x 30 godz. – 240 godz.	-	-	24

METODY DYDAKTYCZNE
1) konwersacje tematyczne; 2) analiza tekstów; 3) rekonstrukcja teorii; 4) wariacje interpretacyjne; 5) metoda problemowa badania teorii.
TREŚCI PROGRAMOWE
Treści programowe realizowane w semestrach od I do VIII dotyczą tematu przygotowywanej rozprawy doktorskiej. Są one zawarte w czterech zbiorach prac: 1) pisma źródłowe trzech autorów teorii podmiotu narracyjnego (których dotyczy praca doktorska); 2) prace badawczo-interpretacyjne, dotyczące wymienionej teorii; 3) wybrane pisma tych filozofów, z których autorzy teorii podmiotu narracyjnego czerpali inspiracje (z nurtu filozofii hermeneutycznej, filozofii języka i filozofii egzystencjalnej); 4) wybrane prace z zakresu ogólnej ontologii podmiotu.
Ad. 1) A) Koncepcja podmiotu narracyjnego i jej etyczny kontekst w filozofii A. MacIntyre'a; B) Problem wartości i tzw. silnych wartościowań w filozofii Ch. Taylora; C) Znaczenie języka dla samowiedzy w myśli Ch. Taylora; D) Status języka wartościującego (Ch. Taylor); E) Nowożytna ewolucja samorozumienia się podmiotu (Ch. Taylor); F) Znaczenie samointerpretacji dla konstytucji podmiotu; G) Antynaturalizm w teorii podmiotu (Ch. Taylor); H) Stosunek P. Ricoeura do nowożytnych teorii podmiotu; I) Tożsamość podmiotu jako „ipse” (P. Ricoeur); J) Hermeneutyczne źródła Ricoeur'owskiej koncepcji narracji; K) Analiza metod orzekania o podmiocie (P. Ricoeur); L) Mowa jako aktywność podmiotowa; Ł) Moralny aspekt bycia podmiotem - koncepcja poświadczenia (P. Ricoeur); M) Sugestie Ricoeura na temat ontologii podmiotu.
Ad 2) 1) analiza kilku najważniejszych interpretacji teorii podmiotu narracyjnego;
Ad3) A) Pojmowanie podmiotu w filozofii M. Heideggera i H-G. Gadamera; B) Etyczny wymiar podmiotu w filozofii E. Levinasa; C) Pojęcie rozumienia i interpretacji w filozofii hermeneutycznej; D) Język a podmiot w późnej filozofii L. Wittgensteina; E) Koncepcja illokucyjnych aktów mowy w filozofii J. L. Austina; F) Rozumienie jako sposób bycia <i>Dasein</i> w filozofii Heideggera; G) Fundamentalny projekt jako element samokreacji podmiotu w myśli J. P. Sartre'a; H) Znaczenie komunikacji egzystencjalnej dla stawania się podmiotem w filozofii K. Jaspersa;
Ad. 4) 1. Konieczne atrybuty podmiotu; 2. Wolność i wartości jako dwa konieczne „bieguny” podmiotowości; 3. Problem przyczynowości „odgórnej” w filozofii umysłu; 4. Główne stanowiska w odniesieniu do tzw. problemu psychofizycznego; 5. Problem diachronicznej tożsamości podmiotu; 6. Koncepcja warstwowej budowy podmiotu; 7. Pojęcie emergencji i superweniencji w filozofii umysłu.
WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU (KRYTERIA OCENIANIA)
ZALICZENIE PRZEDMIOTU Z OCENĄ PO KAŻDYM SEMESTRZE REALIZACJI ZAJĘĆ. Możliwe oceny semestralne to: 2.0, 3.0, 3.5, 4.0, 4.5, 5.0. 1) AKTYWNE UCZESTNICTWO W ZAJĘCIACH; 2) AKCEPTOWALNY POZIOM KOMPETENCJI BADAWCZYCH I WIEDZY PRZEJAWIANY NA ZAJĘCIACH; 3) AKCEPTOWALNY POZIOM MERYTORYCZNY PRAC PISEMNYCH W KOLEJNYCH SEMESTRACH;

CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY DOKTORANTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS	
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny realizowane w kontakcie bezpośrednim wynikające planu z studiów	240 godz. – 30 godz. x 8
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	-
Godziny realizowane samodzielnie przez doktoranta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	480 godz.
SUMA GODZIN	720 godz.
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS*	24
LITERATURA	
Literatura podstawowa:	MacIntyre A., <i>Czyja sprawiedliwość? Jaka racjonalność?</i>, przekł. A. Chmielewski, WAiP, Warszawa 2007. MacIntyre A., <i>Dziedzictwo cnoty. Studium z teorii moralności</i>, przekł. A. Chmielewski, PWN, Warszawa 1996. Ricoeur P., <i>Filozofia osoby</i>, przekł. M. Frankiewicz, Kraków 1992. Ricoeur P., <i>O sobie samym jako innym</i>, przekł. B. Chęłstowski, PWN, Warszawa 2005. Ricoeur P., <i>Czas i opowieść</i>, t. I, <i>Intryga i historyczna opowieść</i>, przekł. M. Frankiewicz, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2008. Ricoeur P., <i>Czas i opowieść</i>, t. III, <i>Czas opowiadany</i>, przekł. U. Zbrzeźniak, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2008. Ricoeur P., <i>Egzystencja i hermeneutyka</i>, przekł. S. Cichowicz i inni, Warszawa 1885. Taylor C., <i>Etyka autentyczności</i>, przekł. A. Pawelec, Wyd. Znak, Kraków 1996. Taylor C., <i>Źródła podmiotowości. Narodziny tożsamości nowoczesnej</i>, przekł. M. Gruszczyński, O. Latek, A. Lipszyc, A. Michalak, A. Rostkowska, M. Rychter, Ł. Sommer, PWN, Warszawa 2001.
Literatura uzupełniająca:	Bielik-Robson A., <i>Na drugim brzegu nihilizmu. Filozofia współczesna w poszukiwaniu nowego podmiotu</i>, Wydawnictwo Instytutu Filozofii i Socjologii PAN, Warszawa 1997. <i>Filozofia podmiotu. Fragmenty filozofii analitycznej</i>, red. J. Górnicka-Kalinowska, Fundacja Aletheia, Warszawa 2001. Jakubowski P., <i>Pułapki tożsamości. Między narracją a literaturą</i>, Wydawnictwo Universitas, Kraków 2016. Kaczmarek A., <i>Nowoczesna autentyczność: Charles Taylor wobec dylematów współczesności</i>, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 2011. Lubowicka G., <i>Sumienie jako poświadczenie. Idea podmiotowości w filozofii Paula Ricoeura</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2000. Nowak W. M., <i>Spór o nowoczesność w poglądach Charlesa Taylora i Alasdaira Macintyre'a: Analiza krytyczna</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2008. Popper K., <i>Wiedza a zagadnienie ciała i umysłu. W obronie interakcji</i>, przekł. T. Baszniak, Wyd. Książka i Wiedza, Warszawa 1998. Trzópek J., <i>Na tropach podmiotu. Między filozoficznymi a empirycznymi ujęciami podmiotu</i>, Wyd. UJ, Kraków 2013. Niemczuk A., <i>Podmiot w filozofii praktycznej. Preludia</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2018. Zięba W., <i>Ontologiczne modele tożsamości osobowej</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2021.

	Bremer J. <i>Wprowadzenie do filozofii umysłu</i>, Wydawnictwo WAM, Krakow 2010. M. Heidegger, <i>Bycie i czas</i>, przekł. B. Baran, PWN, Warszawa 1994 (fragmenty). A. C. Grayling, <i>Wittgenstein</i>, przekł. J. Bednarek, PWN, Warszawa 2022. J. L. Austin, <i>Mówienie i poznawanie</i>, przekł. B. Chwedeńczuk, PWN, Warszawa 1993 (fragmenty). E. Levinas, <i>Całość i nieskończoność</i>, przekł. M. Kowalska, PWN, Warszawa 1998 (fragmenty). N. Hartmann, <i>Nowe drogi ontologii</i>, przekł. L. Kopciuch i A. Mordka, Wyd. Rolewski, Toruń 1998.
--	--

*(1 PUNKT ECTS ODPOWIADA OD 25 – 30 GODZIN CAŁKOWITEGO NAKŁADU PRACY DOKTORANTA, POTRZEBNEGO DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW)

.....
Data i podpis prowadzącego przedmiotu

.....
Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej